

Smittnytt Sörmland

Innehåll

- Covid-19
- Strama – positiva trender
- Diagnoser med positiv trend 2019
- Gonorré – rekordökning 2019
- Paragrafanmälan information
- Influensavaccinationstäckning

Detta skrivs mitt i den allmänna coronaberedskapen. Nytt år och nytt virus helt enkelt. Detta kommer vi få förhålla oss till under lång tid framöver och vi på smittskydd/vårdhygien jobbar intensivt med ärenden och frågor från allmänhet, vård, skolor, flygplatser etc. och i nära samarbete med infektionsklinik och regionens beredskapsplanering. När jag skriver detta har vi ett konstaterat fall i Sörmland men det finns många andra anmälningspliktiga sjukdomar som kräver sitt. I detta nummer publicerar vi årsstatistiken för 2019 på sista sidan och det är alltid lika spännande att hitta trender och fundera varför det ser ut som det gör. 2019 anmäldes 2 287 fall av anmälningspliktiga diagnoser i Sörmland.

Jag vill passa på att verkligen tacka Inger Döckner, smittskyddsassistent i mer än 20 år, för hennes viktiga insats för smittskyddsarbetet i Sörmland. Inger gick i välförtjänt pension 28/2 och vi har svårt att förstå hur vi ska klara oss nu! Som tur är har vi lyckats rekrytera Cecilia (Cicci) Zetterlund så nu möts ni istället av hennes röst i telefonen och hjälp med administrativa ärenden. Cicci kommer närmast från arbete på Scenkonst Sörmland och har redan glatt kastat sig in i den allmänt ökade belastningen till följd av covid-19.

Jag vill med detta SmittNytt även tacka för mig som smittskyddsläkare. Efter dryga tre år i Sörmland slutar jag den 13/3. Maria Remén kommer att vara ställföreträdande smittskyddsläkare i väntan på min efterträdare, som inte är formellt tillsatt än. Jag har lärt mig mycket under min tid i Sörmland och uppskattar all återkoppling och allas ert dagliga enträgna arbete med smittskydd, vårdhygien, strama och sti-prevention. Fortsätt behåll lugnet och lita på myndigheterna i arbetet med coronaviruset – det är förutsättningen för att minimera smitta och fatta kloka beslut avsett läge.

Helena Hervius Askling, Smittskyddsläkare Sörmland.

För mer information:

Besök gärna vår externa hemsida för aktuella notiser, riktlinjer för sjukdomar samt Smittskyddsblad: <https://samverkan.regionsormland.se/for-vardgivare/smittskydd-och-varldhygien/>

REGION
SÖRMLAND

Covid-19

Viruset är nytt och heter SARS-CoV-2. Sjukdomen kallas covid-19. De allra flesta som insjuknar får lindriga symptom och blir helt friska. Dödligheten är ca 0.5-2% men högre i de äldre åldersgrupperna. Mycket få barn drabbas och just nu inga rapporterade dödsfall hos barn under 10 år. I nuläget har vi ingen allmän smittspridning i Sverige och de flesta patienterna har smittats efter resa i drabbat område eller via kontakter inom familjen, enligt förväntad smittkedja. Sverige och Region Sörmland förbereder och planerar för en ökad provtagning och omhändertagande av fler sjuka patienter. Men i nuläget är fokus på korrekt omhändertagande av misstänkta fall och noggrann smittspårning så att vi om möjligt kan förhindra en kraftig ökning av antalet fall så länge som möjligt. Sverige har en stabil sjukvårdsstruktur och ett samordnat smittskydd som underlättar situationen. Det är omöjligt att vara uppdaterade i text utan vi hänvisar till Folkhälsomyndighetens (FoHM)sida <https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/>

På denna länk finns det löpande uppdaterad information och relevanta dokument för tex hälso-sjukvårdspersonal och frågor och svar.

Kontakta infektionsjouren direkt om du har en patient med feber, andnöd eller hosta som har varit i de områden med pågående smittspridning (enligt FoHMs provtagningsindikation i länken ovan) eller haft kontakt med ett bekräftat fall de senaste 14 dagarna.

Sjuka privatpersoner kontaktar 1177.

Allmänna frågor om coronaviruset hänvisas till 113 13.

Insidan uppdateras löpande för regionens medarbetare.

STRAMAs arbete för rationell antibiotikaanvändning

Antibiotikaronder och Stramaläkare i primärvården är två viktiga insatser inom Strama Sörmland 2019. De har redan stor betydelse för regionens arbete för en förbättrad antibiotikaanvändning.

Antibiotikaronder på bred front – 300 genomförda!

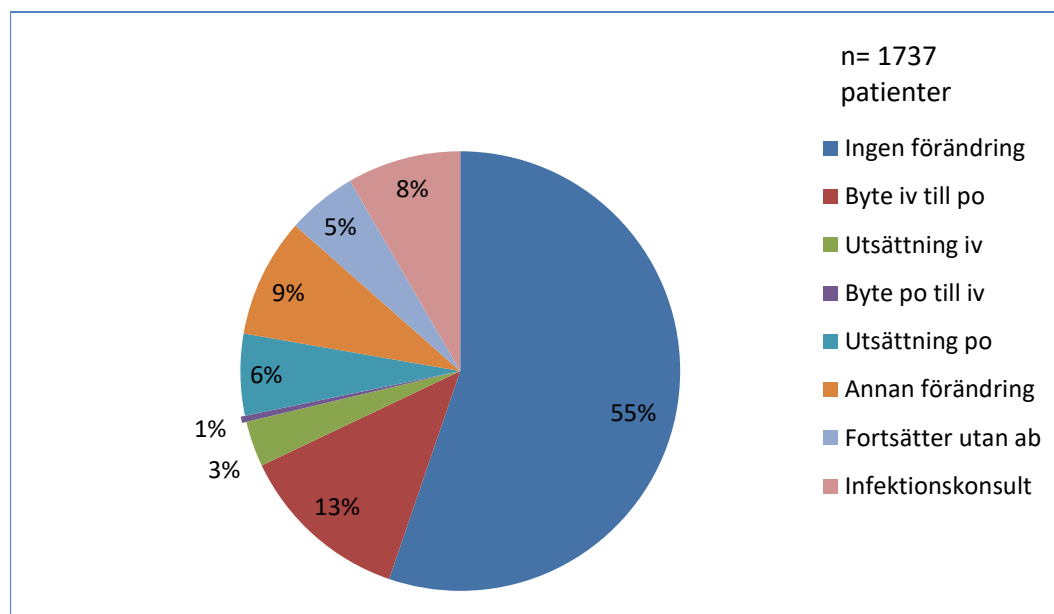
Den enskilt viktigaste händelsen 2019 inom Stramas område är införandet av antibiotikaronder som skett på bred front på regionens tre sjukhus under 2019. Vid en antibiotikarond går en avdelningsläkare och en infektionsläkare igenom alla patienter som behandlas med antibiotika på avdelningen. Syftet är att ge bästa möjliga behandling till varje enskild patient med minsta möjliga påverkan på resistensutvecklingen.

Under 2019 har över 300 antibiotikaronder genomförts och mer än 1700 patientfall har diskuterats. Resultaten för delårsrapporterna håller i sig: i ungefär en tredjedel av alla fall görs någon form av förändring av antibiotika. De två vanligaste förändringarna var byte av beredningsform från intravenös till per oral behandling eller att avsluta antibiotika helt.

REGION
SÖRMLAND

Av de drygt 600 patienter som behandlades med intravenös antibiotika kunde intravenös behandling avslutas i hälften av fallen (avslutas helt eller övergång till per oral behandling). Åtta procent av fallen var av mer komplicerad art och där genomfördes en regelrätt infektionskonsult efter antibiotikaronden.

• Stramaläkare i primärvården

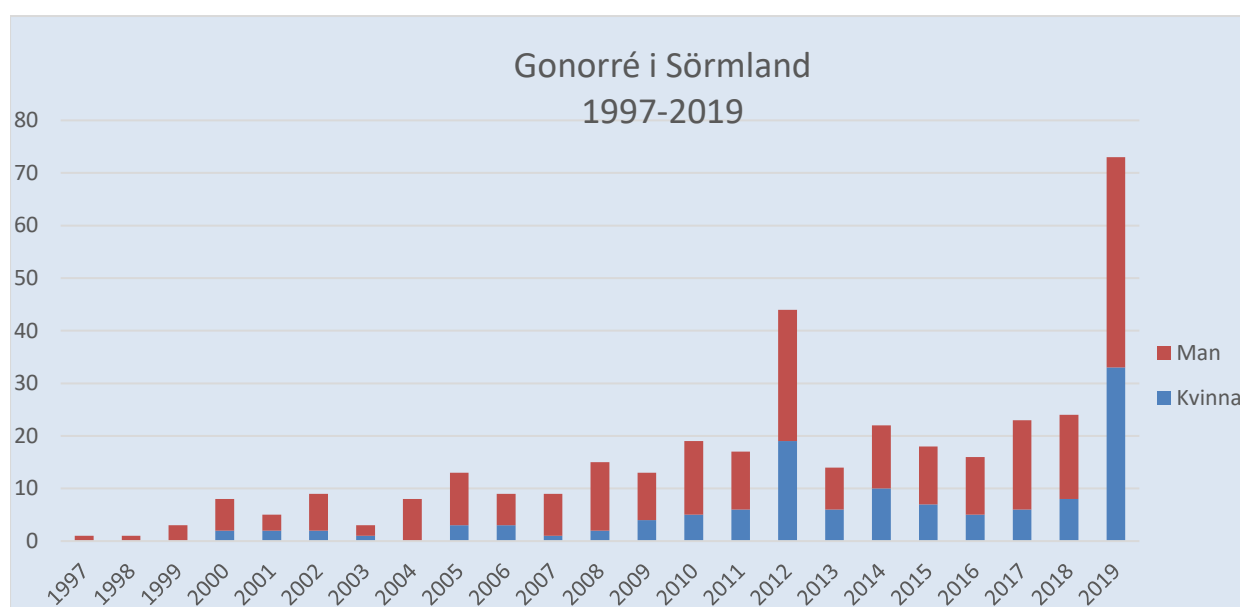
Arbetet med återkoppling av antibiotikaföreskrivning och följsamhet till behandlingsriktlinjer i primärvården har återupptagits under 2019. Sour Hallal, som är ST-läkare på City vårdcentral och arbetar 20% för Strama, har under hösten besökt 14 vårdcentraler. Fokus har varit handläggning av tonsilliter och urinvägsinfektioner. Stramamöten i primärvården kommer att fortsätta under 2020 och vi kommer utforska möjligheterna till videomöten för att spara både restid och miljö. Receptföreskrivningen för Strama Sörmland närmar sig det nationella målet på 250 recept / 1000 invånare och låg under 2019 på 276 recept. En minskning med 4% jämfört med året innan. Det är den totala receptföreskrivningen till patienter hemmahörande i Sörmland som avses; primärvård, sjukhusvård, akutmottagningar, tandvård, privatläkare, digitala vårdgivare.

Minskat antal anmälda fall 2019: Klamydia, TBE, VRE, Campylobacter och Tbc

Antalet fall av **klamydia** fortsätter minska lite och det tolkar vi positivt eftersom antalet prover, via nätet och på mottagningar är konstant eller ökande. Nätprovtagning via testadighemma.se ökar och utgör 25% av totala antalet prover. Dock vet vi ju inte om de som är mest riskutsatta provar sig tillräckligt ofta. Klamydiaprovtagning är vanligast hos kvinnor och följaktligen anmäls klamydia hos fler kvinnor. Män bör provas oftare för att vi ska kunna se en riktig effekt på denna epidemi. Bra smittspårning är avgörande och 1/3 av nya fall identifieras via smittspårning. Antalet fall av **TBE** har halverats sedan förra året och vi hoppas att ökad vaccinationstäckning har bidragit till detta, även om det alltid finns en säsongvariation. Inga inhemska fall eller vårdsmitta av **VRE** har anmälts 2019 men två fall från sjukvård i andra länder, vilket är en känd riskfaktor. De inhemska **Campylobacterinfektionerna** minskade i hela landet som en följd av att kycklingproducenterna vidtog åtgärder. **Tbc**-fallen minskade även i år.

REGION
SÖRMLAND

Tredubbel ökning 2019- Gonorré

Sörmland har tredubbling av antalet anmälda fall av gonorré 2019, se diagram. I jämförande incidens (antal fall/100 000 invånare) så ligger vi högst bland de mindre regionerna och endast Region Stockholm, Skåne och Uppsala har högre incidens. Det är mycket oroande och kräver avsevärd förbättring avseende både 1) tillgänglighet för testning 2) liberal testning från både vagina, urin, rektum och svalg oavsett sexualanamnes 3) direkt kontakt med aktuell sjukhusklinik vid positivt svar 3) samarbete mellan de tre aktuella sjukhusmottagningarna (hud/könsmott MSE och kvinnokliniken KSK och NLN) för snabb och korrekt smittspårning och behandling.

Information och nya blanketter för anmälan av paragrafärenden

Anmälan till Smittskyddsläkare enligt specifik paragraf i Smittskyddslagen gäller allmänfarliga sjukdomar. Majoriteten av anmälningarna som kommer till oss rör klamydia och gonorré. När ni skickar ett paragrafärende så ska ni *inte* bifoga smittspårningshandlingen, det är ert eget arbetsdokument. Vi vill enbart ha uppgift på kontakter. Index identitet får *inte* framgå i paragrafanmälan. Behöver vi mer information av index så kommer vi kontakta er för åtgärd.

Nu finns det nya blanketter som förhoppningsvis underlättar korrekta uppgifter:

<https://samverkan.regionsormland.se/for-vardgivare/smittskydd-och-varldhygien/a-o-lista-for-sjukdomar/smittskyddslagens-sjukdomar/rapporteringsskyldighet/>

Influensavaccinationstäckning hos äldre 65+ och vårdpersonal – bra jobbat!

Trots att sammanställningen av årets influensavaccinationstäckning inte är slutförd än, vi rapporterar in till Folkhälsomyndigheten i april, så kan vi redan se att 3% fler 65+ är vaccinerade än föregående år. De senaste tre åren har 10% fler vaccinerats i denna grupp tack vare ert enträgnat arbete. Även personalvaccinationstrenden är glädjande, nästan en dubblering av antalet registrerade doser i Svecac under rubriken personalvaccination – tack säger patienterna!

REGION
SÖRMLAND

Kommande utbildningar:

Prata om sex och ömsesidighet med unga.

Onsdag den 1 april kl. 9:00-16:00. Konferensrum Hjärtat, MSE.

Målgrupp: de som träffar unga i sin yrkesroll, t ex personal på fritidsgårdar och elevhälsa.

Multiresistenta bakterier samt basala hygien- och klädregler (kommun)

Tisdag 31 mars kl. 13:30-15:30. Direktionsrummet, KSK.

Tisdag 7 april kl. 13:30-15:30. Pandion, MSE.

Tisdag 21 april kl. 13:30-15:30. Konferensrum Grassman, NLN.

Målgrupp: chefer och hygienombud i kommunen.

Multiresistenta bakterier samt basala hygien- och klädregler (Region)

Måndag den 27 april kl. 13:30-15:30. Konferensrum Grassman, NLN.

Onsdag 6 maj kl. 13:30-15:30. Direktionsrummet, KSK.

Onsdag 27 maj kl. 13:30-15:30. Konferensrum Hjärtat, MSE.

Målgrupp: chefer och hygienombud inom Region Sörmland.

- **Nätverksträff för smittspårare**

Torsdag 7 maj kl. 11:30-16:00, Hotel Malmköping.

Målgrupp: Smittspårare på VC, UM och SESAM i Region Sörmland.

- **Leva livet – Att åldras med hiv**

Måndag 18 maj kl. 9:00-12:00. Konferensrum Hjärtat, MSE.

Målgrupp: Personal och chefer som arbetar inom SÄBO och hemtjänst för den äldre vårdtagargruppen (70+).

För program och anmälan se : <https://samverkan.regionsormland.se/for-vardgivare/smittskydd-och-varldhygien/utbildningskalendariuim/>

Kontakta oss på Smittskydd/Vårdhygien:

E-post: smittskydd.vardhygien.sorml@regionsormland.se

Smittskyddsenhet

Helena Hervius Askling	Smittskyddsläk. och verksamhetschef t.o.m13/3	016-10 35 69
Cecilia Zetterlund	Smittskyddsassistent/verksamhetsadm.	016-10 35 85
Marita Graff	Smittskyddssjuksköterska	016-10 35 68
Susanne (Sanna) Fredriksson	Smittskyddssjuksköterska	016-10 32 14
Maria Remén	Ordf STRAMA/Tf Smittskyddsläk. och verksamhetschef från 14/3	016-10 51 48

Samordning sexuell hälsa och STI-prevention

Caroline Lundh	Samordnare för sexualitet och hälsa	016-10 55 59
----------------	-------------------------------------	--------------

Vårdhygien (Region och kommuner)

Mikael Stenhem	Hygienöverläkare	076-495 42 36
Henrik Wiklund	Hygiensjuksköterska	016-10 38 68
Mia Larsson	Hygiensjuksköterska	0155-22 22 02
Sandra Khouri	Hygiensjuksköterska	016-10 55 42
Vakant	Hygiensjuksköterska	0155-22 22 90

Anmällda sjukdomar enligt Smittskyddslagen i Sörmland 2017-2019

Allmänfarliga sjukdomar	2019	2018	2017
Campylobacter	184	236	331
" varav inhemsk smitta	91	118	208
Difteri	1	0	0
EHEC	11	9	14
ESBL _{CARBA}	2	2	2
Giardia	15	20	26
" varav inhemsk smitta	2	6	4
Gonorré	73	24	23
Hepatit A	2	6	3
Hepatit B	35	35	50
" varav sjukdomsfall	1	4	3
Hepatit C	40	54	54
Hepatit D	2	3	2
Hepatit E	0	0	0
HIV	8	4	8
HTLV I eller II	0	0	0
Klamydia	789	807	916
Kolera	0	0	0
MRSA	114	121	91
" varav sjukhusrelaterad	22	14	6
Mjältbrand	0	0	0
Paratyfoidfeber	0	0	1
Pest	0	0	0
Infektion med pneumokocker med nedsatt känslighet för penicillin G (>MIC 1.0)	4	6	9
Polio	0	0	0
Rabies	0	0	0
Salmonella	54	63	59
" varav inhemsk smitta	25	24	16
Shigella	12	8	3
" varav inhemsk smitta	4	3	0
SARS	0	0	0
Syfilis	7	6	2
Tuberkulos	9	14	18
Tyfoidfieber	1	1	1
Virala hemorragiska febrar	0	0	0
*=Endast laboratorieanmälningspliktig			

Övriga anmälningspliktiga sjukdomar	2019	2018	2017
Atypiska mykobakterier	10	11	6
Botulism	0	0	0
Brucellos	0	0	1
Cryptosporidium	24	5	3
Denguefeber	8	6	2
Echinokockinfektion	1	3	4
Entamöba histolytica	0	0	1
ESBL*	269	245	220
Gula febern	0	0	0
Beta-hemolyserande grupp A-streptokocker, invasiv infektion	14	22	19
Haemophilus influenzae – invasiv infektion	8	2	7
Harpest	4	1	4
Influenza A+B*	498	813	397
Kikhosta	12	24	14
Legionellainfektion	3	3	0
Leptospirainfektion	1	0	0
Listeriainfektion	7	3	1
Malaria	1	1	7
Meningokockinfektion – invasiv infektion	3	2	4
MERS Middle East Respiratory Syndrome	0	0	0
Mässling	0	0	0
Papegojsjuka	0	0	0
Pneumokockinf – invasiv	36	51	40
Påssjuka	0	1	0
Röda hund	0	0	0
Sorkfeber	1	0	0
Stelkramp	0	0	0
Trikinos	0	0	0
Q-feber	0	0	0
VRE	2	44	0
Vibrioinfektion exkl kolera	4	7	1
Viral meningoencefalit (t ex TBE)	27	61	36
" varav TBE	22	42	26
Yersiniainfektion	8	7	8
* = Endast laboratorieanmälningspliktig			

